





RUDYARD KIPLING

Dacă... (If)

*Dacă te poți stăpâni, când norodul din jur se frământă,
Brav înfruntând insolentul reproș, cu liniște sfântă.
Dacă-ți păstrezi, în virtute, credința, și-ncaleci sfiiala,
Când se-ndoiește de tine mulțimea, și-i ierți îndoiala...*

*Dacă aștepți, cu nădejde și nu te răpune-așteptarea,
Dacă minciunii, stăpână pe lume, îi spulberî chemarea,
Dacă asaltul mâinii te lasă senin, fără ură.
Dacă pășești peste dorul de-a fi cel dintâi, cu măsură...*

*Dacă te leagă visul, dar stării stăpân peste vise
Dacă din gânduri mărețe, renunți să-ți faci țeluri prezise,
Dacă triumful, izvor de ispite și cruntul dezastru.
Nu-s pentru tine opreliști, nici vâsle, în drumul spre astru...*

*Dacă suporti să auzi, despre spusele tale cinștite,
Gânduri viclene, scornite de răi, pentru gloate smintite,
Dacă din opera ta s-au ales doar ruine și spații.
Singular, cu scule stricate, de poți s-o refaci, din fundații...*

În temnița comunistă, printre cei ostracizați acolo, a pătruns – nu se știe cum – nu se știe adusă de cine – poezia „If...” (Dacă...) a lui Kipling. Analizată cu mijloace estetice, nici nu se poate spune că ea e în adevăr poezie, ci mai degrabă un model moral, versificat. Dar la suferința existentă acolo, nu acest lucru avea importanță. Ci faptul că cel opresat își putea repeta la nesfârșit acest îndemn, suport absolut necesar pentru supraviețuire.

Poezia „If...” a circulat prin închisorile comuniste în diverse traduceri. Probabil în funcție de afinitățile sufletești și priceperea limbii engleze a traducătorilor ocazionali, mereu alții.

Așa, de pildă, din versiunea pe care mi-o tot repetam eu, mai rețin următoarele: „...*dacă mereu la Minciuni, tu vei opune senin Adevărul*”; sau „...*dacă te întâlnești cu Triumful și Dezastrul și vei putea să-i privești pe acești doi impostori în mod egal*”; sau: „...*dacă ai să-ți vezi casa complet năruiată și vei avea tăria să iei cărămidă și cărămidă făcând-o la loc*”; sau: „...*dacă vei sta cu regii și cu săracii la masă și-ai să-ți păstrezi același bun simț fată de toți*”; sau încheierea: „...*abia atunci, fiul meu, vei fi un om*”. Numai că nu sub aspect formal

**În traducerea lui
Corneliu Coposu**

stă valoarea lui „If...”, ci al fondului. Că este așa e și faptul că, la câțiva ani după eliberarea sa din pușcăria comunistă, Corneliu Coposu își finisează propria sa traducere și o pune pe hârtie (1967). Să ne mai întrebăm de ce a mai făcut-o, când existau modele anterioare? Eu personal l-am întrebat. Și mi-a răspuns: „În minte mi se amestecau diverse versiuni auzite. Am simțit nevoia să-mi fac una a mea. Mi-am făcut-o în închisoare și mi-o spuneam acolo ca o rugăciune, clipă de clipă. Formal însă nu era o versiune care să mă satisfacă. După iesirea din închisoare, i-am dat forma pe care o vezi. Nu știu dacă ea e perfectă. Dar ce contează? Mi-o spun și astăzi mereu și mereu tot ca pe o rugăciune”.
Publicăm, deci această versiune a lui „If...”, nu numai a unei aduceri aminte a celor trecuți prin temnițele comuniste, între aceștia și minunatul om care a fost Corneliu Coposu, dar și ca un necesar reper, azi, acum, pentru cei tineri. Mai ales pentru ei.

Banu Rădulescu

*Dacă pierzând, într-o clipă de risc pe o șansă, avitul,
Poți să începi, de la capăt, uitând în tăcere trecutul,
Ferm adunând cu răbdare, întregul pe lungă durată,
Fără să suflă o vorbă de pierdere greu îndurată...*

*Dacă superb, prin voință fortezi, când îți vine sorocul,
Inima, capul, tăria, să nu își astâmpere jocul
Gol de puterea vieții, urmându-ți destinul spre ținte,
Tare, cu vrerea din tine, ce-ți spune: mereu înainte!*

*Dacă multimilor poți să vorbești, cu deprinderi egale,
Dacă constant îți păstrezi modestia, si-n cercuri regale
Dacă ești nevulnerabil, la prieteni, la cei cu pornire,
Dacă pe toți îi stimezi îndeajuns, însă nu peste fire...*

*Dacă momentul cumplit al prăpădului crâncen și mare
Calm vei putea să-i asemeni, în timp, e-un minut oarecare,
Lumea cu tot ce cuprinde, va fi stăpânită de tine,
Tu, peste toți vei răzbate: om al puterii depline!*